

SMOKKELPAD Verenigingen laten met gebruik van de Schandelose historie kinderen spelen in de natuur

In het spoor van smokkelaars

De roemruchte geschiedenis van de smokkelaars wordt in de bossen tussen Schandelo gekoppeld aan het stimuleren van buitenspelen door kinderen.

door **Harry Lücker**

De Schandelose schutterskoning Gerard Steegh bedankte in 1921 op zijn koningschild de Duitse keizer Wilhelm II. Behalve de leus 'Alles voor Oom Willem' stond op het schild ook de beeltenis van een smokkelaar. Om maar aan te geven dat in het gebied tussen Schandelo en Straelen beging vorige eeuw heel wat mensen betrokken waren bij smokkelpraktijken. „Er zijn verhalen bekend van mensen die met het smokkelen het geld voor de bouw van hun huis hebben verdiend”, zegt Frank Heinemans, voorzitter van de Stichting Veldense Volkscultuur.

De stichting is samen met IVN Maasduinen initiatiefnemer van het Smokkelpad Scharrelkids dat morgen wordt geopend. Behalve de jeugd op borden informeren over de geschiedenis en natuur heeft het 2,6 kilometer lange pad een tweede doel. „We willen kinderen stimuleren meer buiten te spelen en actief te zijn in de natuur”, zegt IVN Maasduinen-voorzitter Ton Wetjens. Kinderen kunnen een speurtocht afleggen. Op de route zijn ook speelobjecten geplaatst, zoals touwen aan bomen, wiebelen-de bruggetjes, voelkastjes of houten hutjes.

Spelen en daarbij iets opsteken van het smokkelen dat vanaf 1818 na de invoering van de tolwetten in Pruisen pas echt goed op gang kwam dus. In het uitgestrekte grensgebied was een effectieve controle bijna onmogelijk. Daar kwam bij dat de grensbewakers soms voor een deel

De smokkelaar betrapt (foto rechts) op het smokkelpad dat nu een speelplek voor kinderen is. archief foto **collectie Henk Croonen** foto **Laurens Eggen**

van de buit een oogje toeknepen. Koffie, thee, tabak, cacao en suiker waren geliefde smokkelwaren. Maar ook zwartgeverfde koeien werden 's nachts in het diepste geheim de grens overgebracht. Het klinkt als een avontuurlijk jongensboek: de weg zoeken in een donker bos, werken met geheime codes en verstopplaatsen in het bos. Daar werd smokkelwaar achtergelaten die werd opgehaald door de volgende smokkelaar. Maar vrij van risico's was het zeker niet. Er zijn ook verhalen van smokkelaars die werden gedood.

Het is die wondere wereld die nu (voor kinderen) opengaat. „Spelen en ontdekken in de natuur staat voorop. Maar er wordt ook gewerkt aan een schoolproject tussen Velden en Straelen”, zegt Heinemans voor restaurant Jagersrust op de grens van Schandelo en Straelen, waar het beginpunt van de route is. Al is het mogelijk op ieder willekeurig punt het gratis toegankelijke smokkelpad te betreden. Duitse soldaten die de grens controleren kom je er niet meer tegen, maar voor kinderen is er desondanks nog genoeg spannends te beleven.

